T.B.M.M.
YENİ PARTİ
Grup Başkanlığı
Tarih: 02-11-2026
Sayı: 289

10/4943

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Türkiye ekonomisinin bel kemiğini oluşturan küçük ve orta ölçekli işletmeler (KOBİ'ler) ile mahalle esnafı; yüksek enflasyon baskısı, artan işletme ve kira maliyetleri ile denetimsiz piyasa yapısı nedeniyle zorlu bir hayatta kalma mücadelesi vermektedir. TESK'in 2026 yılı Ekim ayı güncel verilerine göre, yalnızca **2026 yılının ilk 9 ayında 93 bin 95 esnaf** kepenk kapatarak faaliyetini sonlandırmıştır. Geçen yılın aynı dönemine göre kapanış oranlarında %11,8'lik bir artış yaşanmış ve **afet bölgesi hariç Türkiye genelinde günde ortalama 345 esnaf** iş yerini tasfiye etmek zorunda kalmıştır. Bu tablo, sadece dönemsel bir dalgalanma değil; perakende piyasasındaki kuralsızlığın ve yapısal zafiyetlerin tetiklediği ciddi bir sosyoekonomik daralmadır. Bu sürecin en büyük nedenlerinden biri, AVM'lerin ve zincir marketlerin plansızca yayılması ve yarattığı orantısız rekabet ortamıdır. Bugün Türkiye'nin dört bir yanında hiçbir demografik planlama, mesafe şartı ya da nüfus sınırlaması olmaksızın açılan bu yapılar, yerel esnafın hareket alanını daraltmakta ve geleneksel ticaret kültürünü zayıflatmaktadır.

Gayrimenkul piyasası raporlarına göre ülke genelinde aktif faaliyet gösteren **AVM sayısı 465'e ulaşırken,** ulusal ve indirim konseptli **zincir marketlerin toplam şube sayısı ise 60 bin sınırını aşarak** en küçük mahallelere, hatta köylere kadar yayılmıştır. Büyük ölçekli organize perakende ağını elinde tutan bu yapıların tedarik gücü karşısında, geleneksel bakkal, manav ve kasabın kendi imkânlarıyla rekabet etmesi imkânsız hale gelmiştir. Üstelik bu kontrolsüz büyüme, yerli üreticinin pazarlık gücünü eritmekte ve ticari sermayenin belirli merkezlerde tekelleşmesine yol açmaktadır. Anayasa'nın 173. maddesi, devlete 'esnaf ve sanatkârı koruyucu ve destekleyici tedbirleri alma' görevini açıkça yüklemektedir. Ancak Ticaret Bakanlığı, bugüne kadar esnaf odalarının beklediği sınırlandırıcı adımları sahaya tam anlamıyla yansıtamamıştır. **2026 yılı yasama döneminde de TBMM gündemine taşınan** ve zincir marketlerin pazar payı ile açılış kriterlerini düzenlemeyi hedefleyen Perakende Ticaretin Düzenlenmesi Hakkında Kanun değişiklikleri, kalıcı ve keskin bir koruma kalkanı oluşturmakta henüz yetersiz kalmıştır.

Perakende sektörü, serbest piyasa adı altında denetimsiz bir büyüme modeline bırakılarak yerel işletmeler büyük sermaye karşısında yalnız bırakılmıştır. Bu durum sadece ekonomik bir kayıp değil; aynı zamanda mahalle kültürünün yok olması, sosyal dayanışma ağlarının çözülmesi ve bölgesel gelir adaletsizliğinin daha da derinleşmesi anlamına gelmektedir. Unutulmamalıdır ki yerel esnafın ayakta kalamadığı bir ekonomik yapıda tam anlamıyla bağımsız ve dirençli bir ulusal piyasadan söz edilemez. Küçük işletmelerin yapısal olarak korunmadığı, tamamen zincir sermaye odaklı işleyen bir model; uzun vadede tekel fiyatlamalarını, yerel istihdamın niteliksizleşmesini ve ekonomik bağımlılığı artırmaktan başka bir sonuç üretmeyecektir. Bu noktada Anayasamızın 98'nci Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 104 ve 105'nci maddeleri gereğince Meclis Araştırma Komisyonu Kurulmasını arz ederim. 23.10.2026

Talat DİNÇER

Mersin Milletvekili

T.B.M.M.
YENİ PARTİ
2026
GRUP BAŞKANLIĞI

289. Sayılı Meclis Araştırma Önergesinin İmza Çizelgesi

Adı Soyadı	Seçim Bölgesi	İmza
Av. Mahmut Tanal	Şanlıurfa	
Gamze Taşcıer	Ankara	
Şevkit TOPRAK	Ordu	
A. Turcay ÖZKAN	İzmir	
Cemal ENGİNYURT	İstanbul	
Mülkiye Kanko	Kocaeli	
Fahri ÖZKAN	Kırklareli Mv.	
Uğur Erdem İNCESU	Ardahan	
Orhan SÜMER	Adana	
İbrahim ARSLAN	Eskişehir MV	
Aliye Timisi Ercevik	Ankara	
Ali Şir COŞAR	Antalya	
Oktay KONVALP	ANKARA MV	
Nail ÇİLER	Kocaeli	
Kayhan Pala	Bursa	
Yüksel Taşkın	İzmir	
Bekir Başeğmez	Mersin	
Av. Dr. M. Serkan KANKILIÇ	Diyarbakır	
Metin İLTAN	Kırşehir Mv.	
Şevket ARPACI	Denizli Mv.	

T.B.M.M. YENİ PARTİ GRUP BAŞKANLIĞI 2020